

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobců: a) **JUDr. F. Š.**

                          b) **MVDr. Ing. S. Š.**

proti

žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
                          sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2017 č. j. MSK 74969/2017, ve věci účastenství ve stavebním řízení

takto:

- I.**   Žaloba se **zamítá**.
- II.**   Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Žalobci se společnou žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 3. 7. 2017 domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl jejich odvolání a současně potvrdil odvoláním napadené usnesení Magistrátu města Frýdku - Místku (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 26. 4. 2017, č. j. MMFM 56762/2017, kterým správní orgán I. stupně rozhodl, že žalobci nejsou účastníky řízení o vydání stavebního povolení na stavbu „Silnice I/48 Rychaltice – Frýdek - Místek (SO 129b – příjezdová komunikace ke stolárně v Rychalticích)“ na pozemcích parc. č. X, X, X, X, X, X, X, X, X, X v katastrálním území Rychaltice.
2. Žalobci v žalobě namítali, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, v rozporu se zákonem a obsahem správních i soudních spisů. V žalobě tvrdili, že jejich nemovitosti byly sice v souvislosti se stavbou silnice vyvlastněny, nadále jim však svědčí práva k nim a mají proto právo účastnit se předmětného stavebního řízení. Poukázali na to, že vlastnické právo ve prospěch České republiky bylo do katastru nemovitostí zapsáno záznamem, který má toliko deklaratorní povahu. Rozhodnutí o vyvlastnění dosud nenabyla právní moci, protože žalobci podali k soudu žalobu, kterou byla jejich právní moc odložena. Dále namítli, že žalobce a) má v domě č. p. X přechodné bydliště, žalobce b) má v tomto domě trvalé bydliště a sídlo firmy, navíc má povoleno v něm nadále bydlet i s manželkou až do skončení řízení o vyvlastnění a vyplacení náhrady.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že okruh účastníků stavebního řízení stanoví taxativně § 109 zákona číslo 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) a žalobci neprokázali, že by do takto vymezeného okruhu účastníků řízení patřili. Dále žalovaný zdůraznil zásadu presumpce správnosti správních aktů, podle které se má za to, že správní akt je zákonný a správný až do okamžiku, kdy je zákonem předvídaným způsobem prohlášen za nezákonný a zrušen. Žalovaný proto při rozhodování o odvolání žalobců vycházel z presumpce správnosti vyvlastňovacích rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
4. Krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, protože s tímto postupem všichni účastníci souhlasili, a to konkludentně podle § 51 odst. 1 věty druhé zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
5. Ze spisu správního orgánu I. stupně sp. zn. MMFM_S 13457/2013/ODaSH/Jar (dále jen „správní spis“) krajský soud zjistil, že žádostí Ředitelství silnic a dálnic ČR doručenou správnímu orgánu I. stupně dne 13. 8. 2013 bylo zahájeno stavební řízení o vydání stavebního povolení pro stavbu silnice „I/48 Rychaltice – Frýdek - Místek - SO 129b příjezdová komunikace ke stolárně v Rychalticích.“ Podle článku IV této žádosti měla být plánovaná stavba silnice postavena mimo jiné na pozemcích parc. č. st. X, parc. č. X, X a X a jako sousední pozemky žadatel v žádosti označil mimo jiné pozemky parc. č. st. X, parc. č. X a X, vše v katastrálním území Rychaltice. Z podání doručeného dne 20. 4. 2017 správnímu orgánu I. stupně krajský soud zjistil, že žalobci spolu s Ing. L. Š. oznámili, že se dozvěděli o probíhajícím stavebním řízení, vyjádřili nesouhlas s postupem správního orgánu I. stupně a navrhli zamítnutí žádosti o vydání stavebního povolení. Tvrdili, že ohledně pozemků parc. č. st. X, X, včetně domu č. p. X na těchto pozemcích a venkovních úprav, pozemků parc. č. X, X s dřevěnou stavbou s plotem, X s opěrnou zdí z lomového kamene, X s plotem a ocelovými vraty a X se studnou je vedeno u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 23 C 193/2011 soudní řízení, ve kterém má být rozhodnuto o zákonnosti vyvlastnění. Dále poukázali na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 1. 2016, č. j. 8

Shodu s prvopisem potvrzuje

Co 407/2015 - 121, podle kterého nejsou povinni se vystěhovat z domu č. p. X do doby, než jim bude vyplacena soudem stanovená náhrada, o které dosud nebylo rozhodnuto. Správní orgán I. stupně vydal dne 26. 4. 2017 usnesení č. j. MMFM 56762/2017, kterým rozhodl, že žalobci nejsou účastníky probíhajícího stavebního řízení s odůvodněním, že žalobci nejsou vlastníky pozemků dotčených stavbou silnice a ani vlastníky sousedních pozemků, proto nemohou být jejich práva rozhodnutím o stavebním povolení přímo dotčena. Proti prvostupňovému usnesení podali oba žalobci odvolání, ve kterém mimo jiné poukázali na odkladný účinek žaloby ve věci jejich vyvlastnění. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím způsobem uvedeným v narativní části tohoto rozsudku. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný učinil skutkový závěr, podle kterého je v katastru nemovitostí jako vlastník nemovitostí, o které žalobci opírají své účastenství ve stavebním řízení, zapsána Česká republika s právem hospodaření ve prospěch Ředitelství silnic a dálnic a uzavřel, že prvostupňové rozhodnutí ze dne 26. 4. 2017 bylo vydáno v souladu se zákonem.

6. Ve vztahu k dotčeným nemovitostem krajský soud dále ze správního spisu zjistil, že žalobce a) byl podílovým spoluvlastníkem (s Ing. L. Š., každý s podílem o velikosti jedné poloviny) pozemků parc. č. st. X a X s budovou č. p. X, vše v katastrálním území Rychaltice a žalobce b) měl ve společném jmění manželů (s manželkou Ing. L. Š.) pozemky parc. č. X a X v totožném katastrálním území. Rozhodnutím Magistrátu města Frýdku - Místku ze dne 9. 5. 2011, č. j. MMFM 58022/2011 ve spojení s potvrzujícím rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 8. 2011, č. j. MSK 103970/2011 bylo rozhodnuto o odejmutí vlastnického práva (vyvlastnění) žalobci b) a jeho manželce k pozemkům parc. č. X a X, včetně studny, venkovních úprav (plot, ocelová vrata) a trvalých porostů. Dalším rozhodnutím Magistrátu města Frýdku - Místku ze dne 1. 2. 2012, č. j. MMFM 13730/2012 ve spojení s potvrzujícím rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 3. 2012, č. j. MSK 41816/2012 bylo rozhodnuto o odejmutí vlastnického práva žalobci a) a Ing. L. Š. k budově č. p. X, k pozemkům parc. č. X a X a venkovním úpravám na nich. K vyvlastnění odejmutím vlastnického práva došlo také v případě pozemků parc. č. X a X, včetně vedlejší stavby, plotu a dalšího příslušenství, jejichž evidovanými spoluvlastníky byli do té doby manželka žalobce b) Ing. L. Š. a V. K. Ve všech případech mělo k vyvlastnění dojít dnem právní moci rozhodnutí o vyvlastnění, za náhradu a ve prospěch České republiky s příslušností hospodaření pro Ředitelství silnic a dálnic a jako účel vyvlastnění je v rozhodnutích uvedeno zahájení stavby „Silnice I/48 Rychaltice – Frýdek - Místek“. U zdejšího soudu následně probíhalo pod sp. zn. 23 C 193/2011 společné soudní řízení podle části páté zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „o. s. ř.“), ve kterém se žalobci domáhali projednání vyvlastnění v občanském soudním řízení a zamítnutí návrhu vyvlastnítele. Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 5. 6. 2013 ve spojení s potvrzujícím rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 3. 2014, č. j. 1 Co 435/2013 - 141 jejich žalobu zamítl, ale rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 2. 2016, sp. zn. 21 Cdo 5046/2014 byly uvedené rozsudky zrušeny a věc vrácena Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Částečným rozsudkem ze dne 10. 8. 2016, č. j. 23 C 193/2011 - 234 ve znění opravného usnesení č. j. 23 C 193/2011 - 247, Krajský soud v Ostravě žalobu žalobců opakovaně zamítl v části, ve které se domáhali zamítnutí návrhu na jejich vyvlastnění a odvolací Vrchní soud v Olomouci napadený částečný rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil. Oba rozsudky nabyly právní moci dne 20. 7. 2017, z čehož vyplývá, že v době vydání prvostupňového usnesení ze dne 26. 4. 2017, jakož i napadeného rozhodnutí ze dne 7. 6. 2017, dosud nebylo soudní řízení ve věci vyvlastnění žalobců pravomocně skončeno. Žalobci podali proti potvrzujícímu rozsudku Vrchního soudu v Olomouci dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky, který jejich dovolání usnesením ze dne 12. 6. 2018, č. j. 21 Cdo 842/2018 - 365 odmítl. V řízení se nadále pokračuje ohledně stanovení výše peněžité náhrady za vyvlastněné nemovitosti a toto řízení dosud není skončeno.

7. Dále je krajskému soudu známo z úřední činnosti, že zdejší soud rozsudkem č. j. 8 Co 407/2015 - 121 ze dne 28. 1. 2016, ve spojení s rozsudkem Okresního soudu ve Frýdku – Místku č. j. 9 C 211/2014 – 95, ze dne 30. 7. 2015, uložil (mimo jiné) žalobci a) povinnost vyklidit pozemky parc. č. st. X a parc. č. st.X s domem č. p. X v katastrálním území Rychaltice do jednoho měsíce od vyplacení náhrady za jejich vyvlastnění.
8. Krajský soud po ověření, že žaloba podaná u krajského soudu dne 3. 7. 2017 je včasná, projednatelná a přípustná, přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které předcházelo jeho vydání v rozsahu vymezeném žalobními body podle § 75 odst. 2 odst. s. ř. s., a dospěl k závěru, že žalobě vyhovět nelze.
9. V přezkoumávaném správním řízení správní orgány shodně rozhodly, že žalobci nejsou účastníky stavebního řízení. Vydání rozhodnutí o tom, zda konkrétní osoby jsou či nejsou účastníky probíhajícího správního řízení (včetně řízení stavebního), předpokládá § 28 odst. 1 věta druhá zákona číslo 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a takové rozhodnutí je na místě zejména tehdy, pokud je účastenství některých osob v příslušném správním řízení sporné. Taková situace nepochybně nastala v projednávané věci, kdy správní orgán I. stupně zjevně od zahájení stavebního řízení s účastenstvím žalobců nepočítal a ti ve svém podání doručeném správnímu orgánu I. stupně dne 20. 4. 2017 začali práva účastníků stavebního řízení uplatňovat. Správní orgán I. stupně proto postupoval správně, když za této procesní situace ještě před skončením stavebního řízení přistoupil k posouzení sporného účastenství žalobců v řízení a rozhodl o něm. Pro posouzení účastenství konkrétní osoby ve správním řízení je rozhodující, jakým způsobem je okruh účastníků řízení pro daný druh správního řízení (zde stavebního) stanovený právním předpisem. Pokud okruh účastníků nestanoví speciální zákon upravující příslušný druh správního řízení, použijí se obecná ustanovení § 27 správního řádu. Stavební řízení, o které v projednávané věci jde, speciální právní úpravu účastníků řízení má, a to v § 109 stavebního zákona (v relevantním znění do 31. 12. 2017), podle kterého jsou účastníky stavebního řízení *a) stavebník, b) vlastník stavby, na niž má být provedena změna, není-li stavebníkem, c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno, d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena, e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno, f) ten, kdo má k sousednímu pozemku právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno a g) osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, pokud mohou být stavebním povolením dotčeny veřejné zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů a o těchto věcech nebylo rozhodnuto v územním rozhodnutí.* V tomto znění platilo dotčené zákonné ustanovení od zahájení předmětného stavebního řízení až do 31. 12. 2017 a je pro stanovení okruhu jeho účastníků rozhodující. Pro úplnost krajský soud dodává, že od 1. 1. 2018 došlo k některým nepatrným změnám v právní úpravě účastenství ve stavebním řízení provedeným zákonem číslo 225/2017 Sb., kdy byly z okruhu účastníků vypuštěny osoby dosud uvedené pod písmenem g) a současně bylo vymezení účastníků uvedených v písm. f) doplněno o osoby, které mají právo odpovídající věcnému břemenu také ke stavbě na sousedním pozemku (tj. nejen k sousednímu pozemku jako doposud). Uvedené změny by se však nijak nedotkly postavení žalobců, protože ti dovozují své účastenství z jiných titulů, navíc se podle přechodných ustanovení v článku II, bodě 10 citované novely tato nová právní úprava účinná od 1. 1. 2018 nepoužije na správní řízení zahájená před její účinností. Právní úprava účastníků stavebního řízení (§ 109 stavebního zákona) je ve vztahu k obecné procesní úpravě účastníků správního řízení (§ 27 správního řádu) speciální, což potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 6. 2011, č. j. 1 As 6/2011 - 347 (dostupném na webových stránkách Nejvyššího správního soudu, stejně jako jakákoliv další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto rozsudku).
10. Žalobci se domáhali svého postavení účastníků stavebního řízení především z titulu vlastnického práva k pozemkům (včetně stavby, která je jejich součástí a venkovních či terénních úprav),

Shodu s prvopisem potvrzuje

na kterých má být plánovaná stavba silnice postavena a k pozemkům s touto stavbou sousedících. To vystihuje definici účastníků řízení podle § 109 písm. c) až e) stavebního zákona. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že vlastnické právo ke všem nemovitostem, o které žalobci opírali své účastenství ve stavebním řízení, má podle zápisu v katastru nemovitostí Česká republika s právem hospodaření ve prospěch Ředitelství silnic a dálnic, což považoval za dostačující pro závěr, že žalobci v době rozhodování o jejich účastenství účastníky stavebního řízení nejsou. Žalobci v žalobě namítali nepřezkoumatelnost a nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí a poukázali na to, že rozhodnutí o jejich vyvlastnění dosud nenabýlo právní moci s ohledem na odkladný účinek žaloby ve vztahu k právní moci a vykonatelnosti vyvlastňovacího rozhodnutí podle § 28 odst. 3 zákona číslo 184/2006 Sb., o vyvlastnění, ve znění účinném v době rozhodování o vyvlastnění (dále jen „zákon o vyvlastnění“). Se žalobci lze souhlasit potud, že napadené rozhodnutí je poměrně kusé a žalovaný se v něm nevypořádává se všemi námitkami žalobců, jak mu ukládá § 68 odst. 3 správního řádu. Přesto však krajský soud neshledal v tomto nedostatku odůvodnění napadeného rozhodnutí důvody pro jeho zrušení. Z obsahu napadeného rozhodnutí lze totiž dovodit nosný závěr žalovaného, podle kterého jsou z hlediska účastenství žalobců ve stavebním řízení rozhodující stav zápisu v katastru nemovitostí a rozhodnutí o jejich vyvlastnění, které nebylo zrušeno.

11. Krajský soud se nejprve zabýval tím, zda v době vydání napadeného rozhodnutí byli žalobci vlastníky sporných nemovitostí či nikoliv. Mezi účastníky není sporné, že žalobce a) byl původně podílovým spoluvlastníkem pozemků parc. č. st. X, na kterém má být podle žádosti o stavební povolení stavba silnice postavena a parc. č. st. X (označeného v žádosti o stavební povolení jako pozemek sousední; v současné době jsou oba pozemky sloučeny pod parc. č. st. X), včetně budovy č. p. X postavené na těchto pozemcích. Stejně tak není sporné, že žalobce b) byl vlastníkem (ve společném jmění manželů) pozemků parc. č. X a X (vše v katastrálním území Rychaltice), označených v žádosti o stavební povolení jako pozemky sousední. Ze správního spisu se dále podává, že vyvlastňovací úřad rozhodl již v letech 2011 a 2012, tedy ještě před zahájením příslušného stavebního řízení, o vyvlastnění uvedených nemovitostí, a to konkrétně o odejmutí vlastnického práva žalobcům k nim. Na základě rozhodnutí o vyvlastnění bylo do katastru nemovitostí zapsáno záznamem vlastnické právo k vyvlastňovaným nemovitostem pro Českou republiku. Jak však zcela správně poukázali žalobci, při vyvlastnění není z hlediska okamžiku přechodu vlastnického práva k vyvlastňovaným nemovitostem rozhodující samotný záznam do katastru nemovitostí. Podle § 132 zákona číslo 40/1964 Sb., občanského zákoníku, účinného v době vydání vyvlastňovacích rozhodnutí (dále jen „obč. zák.“), je pro přechod vlastnického práva rozhodný den právní moci rozhodnutí orgánu veřejné moci, který o vyvlastnění rozhodoval, nevyplývá-li z vyvlastňovacího rozhodnutí něco jiného. Stejně pravidlo pro okamžik přechodu vlastnického práva stanoví § 1114 nového občanského zákoníku účinného od 1. 1. 2014 (zákon číslo 89/2012 Sb.). Je také pravdou, že podle § 28 odst. 3 zákona o vyvlastnění (ve znění účinném do 31. 1. 2013) se podáním žaloby na projednání vyvlastnění v občanském soudním řízení odkládala právní moc a vykonatelnost rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu. Pro poměry projednávané věci z toho plyne, že za situace, kdy vyvlastňovací ani stavební řízení podle obsahu spisu neprobíhaly v režimu zákona číslo 416/2009 Sb. (který má v § 4 odst. 2 speciální právní úpravu odkladného účinku žalob ve věci vyvlastnění), tak žalobci tím, že po skončení vyvlastňovacího řízení před správními orgány podali žalobu na projednání vyvlastnění v občanském soudním řízení k soudu, dosáhli odložení právní moci rozhodnutí o jejich vyvlastnění, a to až do pravomocného skončení soudního řízení. K pravomocnému skončení soudního řízení navazujícího na vyvlastňovací řízení došlo nejprve v roce 2014 v souvislosti s právní mocí potvrzujícího rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 3. 2014, č. j. 1 Co 435/2013 - 141, ale v důsledku kasačního rozsudku dovolacího soudu ze dne 25. 2. 2016 došlo ke zrušení pravomocných soudních rozhodnutí a tím k obnovení účinků podané žaloby na odklad právní moci vyvlastňovacích rozhodnutí, které trvaly také v době rozhodování správních orgánů o účastenství žalobců. Potud by tedy bylo možné dát žalobcům za pravdu, že se stavebního řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje

alespoň po určitou dobu účastnit měli, včetně okamžiku, kdy o jejich účastenství rozhodovali správní orgán I. stupně a žalovaný. Jak se však současně podává ze správního spisu, krátce po podání správní žaloby v této věci již ve vztahu k vyvlastnění žalobců došlo dne 20. 7. 2017 opětovně k pravomocnému skončení občanského soudního řízení navazujícího na vyvlastňovací řízení. Žaloba žalobců ve vztahu k jejich vyvlastnění byla pravomocně zamítnuta a k nahrazení vyvlastňovacích rozhodnutí soudním rozhodnutím tudíž nedošlo. Tím také vyvlastňovací rozhodnutí nabyla v části týkající se vyvlastnění žalobců opět právní moci a došlo definitivně k odejmutí vlastnického práva žalobcům ke sporným nemovitostem, což mělo za následek také ukončení jejich účasti ve stavebním řízení. Žalobci sice podali proti potvrzujícímu rozsudku Vrchního soudu v Olomouci dovolání, to však samo o sobě vliv na právní moc či vykonatelnost vyvlastňovacích rozhodnutí nemá, navíc také jejich dovolání již bylo ještě před rozhodnutím v této věci odmítnuto. Stejně tak na pravomocné vyvlastnění nemá vliv pokračování soudního řízení ohledně stanovení výše náhrady za vyvlastněné nemovitosti. Ke dni vyhlášení tohoto rozsudku tak již žalobcům nesvědčí vlastnické právo k nemovitostem, o které opírali své právo být účastníky stavebního řízení, což podle přesvědčení krajského soudu zakládá nedůvodnost jejich žaloby. Správní soudy totiž poskytují v řízení o žalobě proti správním rozhodnutím ochranu veřejným subjektivním právům, a přestože přezkoumávají napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování správních orgánů, legitimní právní zájem účastníků na zrušení napadeného rozhodnutí musí trvat i v době vyhlášení rozsudku. I když tedy rozhodnutí správních orgánů, včetně napadeného rozhodnutí žalovaného, byla vydána podle názoru krajského soudu přinejmenším předčasně, protože v době jejich vydání žalobcům s ohledem na trvající odkladný účinek žaloby ve věci jejich vyvlastnění postavení účastníků řízení svědčilo, ale protože v průběhu tohoto soudního řízení již o účastenství v důsledku právní moci rozsudku Vrchního soudu v Olomouci definitivně přišli, odpadl tím také legitimní právní zájem žalobců vyžadující ochranu ze strany správních soudů. Pokud by totiž krajský soud přes výše uvedené přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí, tak by současně vyslovil závazný právní názor (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), který by s ohledem na aktuální skutkový a právní stav směřoval k opětovnému zamítnutí odvolání žalobců a potvrzení negativního usnesení správního orgánu I. stupně a kasační rozhodnutí krajského soudu by tak v konečném důsledku vedlo pouze k oddálení konečného vyřešení věci, což neodpovídá úloze správních soudů ve správním soudnictví. Úlohou soudů ve správním soudnictví je podle § 2 s. ř. s. poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem. Pokud takový legitimní právní zájem žalobců v řízení odpadl, je to důvodem pro zamítnutí žaloby, i kdyby bylo napadené rozhodnutí vydáno v rozporu s právními předpisy.

12. Pro úplnost krajský soud dodává, že žalobci v žalobě opírali své účastenství ve stavebním řízení také o práva k pozemkům parc. č. X, X a X (s dřevěnou stavbou, plotem a opěrnou zdí z lomového kamene). Podle obsahu spisu jim však k těmto pozemkům nepříslušela žádná práva, která by byla významná podle § 109 stavebního zákona. Podílovými spoluvlastníky pozemků parc. č. X a X byli původně manželka žalobce b) a V. K. a jak se podává ze správního spisu, tak také v jejich případě došlo k pravomocnému vyvlastnění odejmutím vlastnického práva. Podle spisu sice žalobce b) ve vyvlastňovacím řízení a následném soudním řízení tvrdil, že spoluvlastnický podíl k uvedeným pozemkům evidovaný v katastru nemovitostí na jeho manželku Ing. L. Š. je fakticky v jejich společném jmění manželů, ale soudy tuto jeho námitku vypořádaly tím, že (stručně řečeno) jde k jeho tíži, že stav zápisu v katastru nemovitostí neodpovídá údajnému faktickému stavu a navíc se v případě nabývacích titulů Ing. L. Š. nejedná o smlouvy o převodu nemovitostí, ze kterých by bylo možno usuzovat na možnou existenci společného jmění manželů ve vztahu k těmto pozemkům. Pozemek parc. č. X podle obsahu spisu nikdy ve vlastnictví žalobců ani Ing. L. Š. nebyl (podle katastru nemovitostí je vlastníkem tohoto pozemku nadále obec H.) ani se ho žádné z žalobci označených rozhodnutí správních úřadů či soudů netýkalo a lze se spíše domnívat, že k jeho uvedení v žalobě došlo spíše písarskou chybou. Také

ve vztahu k pozemkům parc. č. X, X a X proto krajský soud uzavírá, že žalobcům k nim nesvědčí žádné právo, které byl zakládalo jejich postavení účastníků příslušného stavebního řízení.

13. Účast žalobců ve stavebním řízení nelze dovodit ani ze zbývajících skutečností, které žalobci na podporu svého účastenství tvrdili, konkrétně z práva bydlení žalobce a) v domě č. p. X podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 8 Co 407/2015 - 121 ze dne 28. 1. 2016, z trvalého pobytu a sídla žalobce b) v tomto domě, či přechodného bydliště žalobce a). Stavební zákon spojuje v § 109 účastenství ve stavebním řízení výhradně s vlastnickým právem či právem odpovídajícím věcnému břemeni k nemovitostem dotčeným stavbou. Ostatní užívací práva k dotčeným nemovitostem jsou již v tomto směru bez právního významu. Ve vztahu k nájemci nemovitosti konstatoval tento závěr Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 8. 11. 2007, č. j. 7 As 18/2007 – 94 a především ze dne 21. 12. 2016, č. j. 6 As 97/2016 – 24, ve kterém uvedl, že *„nájemní vztah je vztahem soukromoprávním, který nemůže být řešen ani ve stavebním řízení, které je řízením veřejnoprávním, a ani v přezkumném řízení správním soudem“* a na jiném místě tohoto rozsudku *„nájemní vztah ze své povahy není veřejnoprávními předpisy stavebního práva v řízení o povolení stavby nijak chráněn. Nájemce nemůže z titulu svého nájemního práva ve stavebním řízení vznášet námitky neplatnosti nájemní smlouvy stavebníka, ani jiné námitky.“* Tím spíše se pak nemůže účastenství žalobce a) ve stavebním řízení opírat o výrok rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 8 Co 407/2015 - 121 ze dne 28. 1. 2016, kterým bylo tomuto žalobci spolu s Ing. L. Š. toliko zachováno dočasné právo bydlení ve vyvlastňované nemovitosti do doby, než jim bude vyplacena náhrada za vyvlastnění. Po právní stránce se jedná nepochybně o užívací titul s menší právní silou než právo nájmu, které rovněž pro postavení účastníka stavebního řízení z výše uvedených důvodů nepostačuje a již vůbec jej nelze porovnávat s právem vlastnickým či právem odpovídajícím věcnému břemeni, kterým veřejnoprávní předpisy stavebního práva poskytují ve stavebním řízení mnohem větší právní ochranu. Konečně účastenství ve stavebním řízení nemůže založit ani evidovaný trvalý pobyt v domě č. p. X, či evidované sídlo, které mají samy o sobě (bez příslušného právního titulu k nemovitosti) toliko evidenční charakter a ani ten podle současné právní úpravy již neplatí pro tzv. přechodný pobyt.
14. Krajský soud na základě výše uvedených závěrů a úvah shledal žalobu jako nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. Pouze pro úplnost krajský soud dodává, že řízení o tom, zda konkrétní osoba je či není účastníkem řízení, se účastní vždy jen ten, o jehož účastenství se rozhoduje, proto vydáním rozhodnutí nemohou být dotčena práva jiných účastníků stavebního řízení, kteří se podle § 28 odst. 1 věty poslední správního řádu o takovém rozhodnutí toliko vyrozumívají bez možnosti podání opravného prostředku. Tyto osoby (ostatní účastníci stavebního řízení) pak ani nemohou mít v následném soudním přezkumu postavení osob zúčastněných na řízení ve smyslu § 34 s. ř. s. Proto krajský soud přes návrh žalobců ani nepostupoval podle § 34 odst. 2 s. ř. s. a nevyrozumíval jimi označené „zúčastněné osoby“ o probíhajícím řízení.
16. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení postupoval krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. se závěrem, že žalobci, kteří v řízení nebyli procesně úspěšní, nemají na náhradu nákladů řízení právo a procesně úspěšnému žalovanému v tomto řízení podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Proto krajský soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 31. července 2018

Shodu s prvopisem potvrzuje

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje